

ZDRUŽENJE REJCEV SLOVENSКИH TOPLOKRVNIH KONJ

**DPO V KONJEREJI
UNIVERZA V LJUBLJANI
VETERINARSKA FAKULTETA**

**REJSKI PROGRAM ZA PASMO
SLOVENSКИ TOPLOKRVNI KONJ**



Ljubljana, junij 2010

KAZALO VSEBINE

1 PREDHODNA DOLOČILA	4
2 IZVOR IN RAZVOJ PASME	4
3 REJSKI CILJ	4
4 VELIKOST POPULACIJE:	6
5 NAČIN REJE	7
6 REJSKE METODE	7
7 IDENTIFIKACIJA, REGISTRACIJA IN VPIS V RODOVNIŠKO KNJIGO	7
8 SELEKCIJSKI PROGRAM	8
8.1. Uvod	8
8.3 Ocena lastnosti zunanosti	9
8.4 Preizkušanje delovne sposobnosti	9
8.5 Vrednotenje po kvaliteti potomstva	10
8.6 Presoja zdravja in plodnosti	10
8.7 Razvrščanje v kakovostne razrede	11
8.8 Odbira plemenskih živali	11
8.8.1 Odbira plemenjakov	11
8.8.2 Odbira ženskih živali	12
8.9 Zagotavljanje plemenjakov	12
8.10 Letni program uporabe plemenjakov	12
8.11 Izdajanje zootehniške dokumentacije	13
9 RAZVOJNE NALOGE	13
9.4 Uvajanje metod za napovedovanje genetskih vrednosti	14
10 UKREPI ZA GOSPODARNEJŠO REJO	14
11 ZAGOTAVLJANJE ŠIRJENJA GENETSKEGA NAPREDKA	15
12 VODENJE IN OBJAVA PODATKOV IN PUBLIKACIJE	15
13 POGOJI ZA SODELOVANJE V REJSKEM PROGRAMU	16
14 NADZOR NAD IZVAJANJEM REJSKEGA IN SELEKCIJSKEGA PROGRAMA	16
PRAVILA O VODENJU IZVORNE RODOVNIŠKE KNJIGE ZA PASMO SLOVENSKI TOPLOKRVNI KONJ	17
1. Splošna določila	17
2. Izvorna rodovniška knjiga za pasmo toplokrvni konj	17
3 Vpis v rodovniško knjigo	18
Vpis žrebcev	19
Vpis kobil	20
Vpis tujih konj	21
4 Istovetnost konja - Identiteta	22
5 Lastništvo	22
6 Identifikacija žrebet	23
7 Registracija žrebet	24
7.1 Redni postopek	24
8 Izbira imena	26
9 Dodatno označevanje konj	27
10 Evidenca pripustov	27
11 Preverjanje porekel	27
12 Register tujih konj	28
13 Register izpisanih konj	28
14 Register rejcev	30
15 Register lastnikov	30
16 Hlevska knjiga	30
17 Pristojbine	31
Priloge:	31
1- Priloga za ocenjevanje lastnosti zunanosti konj slovenske toplokrvne pasme in merila za razvrščanje živali v kakovostne razrede	31
2. Priloga o preizkusu delovne sposobnosti toplokrvnih kobil in merila za razvrščanje živali v kakovostne razrede	31
3. Izvodi tiskovin zootehniške dokumentacije	31

Avtor programa: mag. Janez Rus, dr.vet.med., strokovni vodja DPO VF. Pri izdelavi programa je sodelovala rejska komisija Združenja rejcev slovenskih toplokrvnih konj.

Rejski program je avtorsko zaščiten. Prepoveduje se vsakršno nepooblaščno razmnoževanje in kopiranje.

Ljubljana, junij 2010

UNIVERZA V LJUBLJANI
VETERINARSKA FAKULTETA
INŠTITUT ZA REJO IN ZDRAVSTVENO VARSTVO KOPITARJEV
Cesta v Mestni log 47, 1000 Ljubljana

strokovni vodja DPO VF
mag. Janez Rus, dr.vet.med

dekan
prof. dr. Marjan Kosec

1 PREDHODNA DOLOČILA

1.1 Rejski program obsega ukrepe, ki so potrebni za doseganje rejskega cilja v reji konj slovenske toplokrvne pasme, in selekcijske ukrepe (predvsem postopek ocenjevanja lastnosti zunanosti in način razvrščanja plemenskih živali v kakovostne razrede). Določa pogoje in način vodenja izvorne rodovniške knjige za pasmo slovenski toplokrvni konj.

1.2 Rejski program je usklajen z Zakonom o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02-ZUreP-1, 110/02-ZGO-1 in 45/04-ZdZPKG) in pravilniki, ter ostalimi podzakonskimi predpisi, ki urejajo področje konjereje.

1.3 Rejski program za pasmo slovenski toplokrvni konj izvaja Združenje rejcev slovenskih toplokrvnih konj (v nadaljnjem besedilu PRO) v sodelovanju z VF, Inštitut za rejo in zdravstveno varstvo kopitarjev – DPO-VF, in DPO BF – Oddelek za zootehniko na celotnem območju Republike Slovenije.

2 IZVOR IN RAZVOJ PASME

V Sloveniji reja toplokrvnih konj nima posebej dolge tradicije. V devetnajstem in prvi polovici dvajsetega stoletja so rejci v posameznih rejskih okoliših - Ljutomer, Šentjernej, sicer redili toplokrvne konje, pa so kasneje rejo povsem opustili in se preusmerili v rejo kasača. Vse do začetka devetdesetih let je bila reja toplokrvnih konj zgolj sporadična. Rodovniška služba je registrirala le posamezne žrebce in kobile in število pri nas zrejenih žrebet je bilo zanemarljivo. Edina izjema je bila manjša populacija hanoveranskih kobil, ki jih je, v tesnem sodelovanju z matično rejsko organizacijo, redil Konjerejski center Krumperk.

Po osamosvojitvi Slovenije se je večje število rejcev usmerilo v rejo modernih športnih toplokrvnih konj. Sprva so v populaciji rodovniških kobil prevladovali živali, ki so izvirale iz posameznih rejskih okolišev bivše Jugoslavije in nekaterih vzhodnoevropskih držav – Madžarske, Češke, Slovaške. Le malo je bilo kvalitetnih kobil rejsko in športno uveljavljenih pasem.

Vse večja popularnost konjeniškega športa in konjeništvu nasploh je bila razlog ustanavljanju posameznih rejskih in konjeniških centrov – Grad Prestranek, SKŠ Grm, katerih cilj je bila, med ostalimi, tudi reja kvalitetnih športnih konj. Tej usmeritvi so sledili tudi posamezni rejci, tako da se je z nakupi v tujini, doslej pri nas izoblikovala manjša populacija plemenskih živali, ki ustrezajo rejskemu cilju.

V letu 2009 je bila PRO VF kot nosilec rejskega programa sprejeta v polnopravno članstvo Svetovne rejske federacije za toplokrvne konje - World Breeding Federation for Sport Horses – WBFSH.

3 REJSKI CILJ

3.1 Slovenski toplokrvni konj je slovenska pasma v nastajanju, ki se oblikuje na območju Republike Slovenije v zadnjih 20 letih na osnovi populacije uvoženih toplokrvnih konj v tipu modernega športnega konja. Pasma je razširjena po vsej državi.

3.2 Rejski cilj je skladen, eleganten, plemenit toplokrvni konj večjega okvira, dobrohotnega karakterja in živahnega temperamenta, pravih in izdatnih hodov, ki je primeren predvsem za preskakovanje ovir, pa tudi za dresurno jahanje in vprego ter vse zvrsti ljubiteljskega konjenišтва.

3.3 Osnovne značilnosti slovenskega toplokrvnega konja so:

Velikost	žrebci 160 – 170 cm kobile 155 – 170 cm
Barve	vse barve;
Telesni ustroj	glava: srednje velika, plemenita, suha, velikih, živahnih oči, srednje velikih, dobro nasajenih ušes, velikih nozdrvi; vrat: dolg, dobro nasajen, usločen in dobro omišičen; zatilje dobro pregibno, povezava z glavo globoka; telo: dolgo, široko in globoko, večjega okvira; viher dobro formiran, dolg, pleče dolgo, položno, hrbet srednje dolg dobro omišičen, prožen, s krajšimi, širokimi in dobro omišičenimi ledji, križ širok, dolg, raven ali zmerno pobit, dobro omišičen;
Fundament	korekten, čvrst, suh, z dobro izraženimi sklepi; kopita čvrsta, pravilno oblikovana;
Gibanje	živahno, enakomerno, prožno, nekoliko kadencirano, izdatno in z zadostnim zamahom, v pravilnem štiritaktnem hodu, dvotaktnem kasu in čistemu tritaktnemu galopu; posebej pomembna je dobra tehnika skoka;
Posebne značilnosti	čvrsta konstitucija, vztrajnost, dobro izkoriščanje krme, dobra plodnost, primeren za vse zvrsti vrhunskega konjeniškega športa in ljubiteljsko udejstvovanje na področju konjenišтва.

3.4 Dolgoročni rejski cilji izvajanja rejskega programa za pasmo so:

Cilj	Izhodiščno leto 2010 %	Končno leto 2015 %	Dolgoročni cilj %
Žrebci vpisani v knjigo žrebcev I	10	25	25
Kobile vpisane v Glavno knjigo kobil	10	20	20
Moške živali z oceno lastnosti zunanosti nad 70 %	15	20	20
Ženske živali z oceno lastnosti zunanosti nad 70 %	25	30	30
Moške živali z opravljenim preizkusom delovne sposobnosti z oceno nad 7,5	Preizkus delovne sposobnosti se ni izvajal		
Ženske živali z opravljenim preizkusom delovne sposobnosti z oceno nad 7,5	Preizkus delovne sposobnosti se ni izvajal		

4 VELIKOST POPULACIJE:

4.1 Populacija konj slovenske toplokrvne pasme je še vedno majhna in je v fazi konsolidacije. Predvideva se, da se populacija, kljub intenzivnemu razvoju športnega in ljubiteljskega konjeništvu, zaradi zelo slabih razmerij na evropskem trgu, v prihodnje ne bo povečevala.

Kategorija	Število živali v letu 2005	Število živali v letu 2009	Ciljno število živali
Plemenski žrebci	17	13	20
Plemenske kobile	302	250	300
Registrirana žrebeta	55	45	50
Mladi konji v 2. - 4. letu	208	200	150
Ostali konji	300	300	300
Skupna velikost populacije	882	795	820

4.2 Zastopanost posameznih kategorij v populaciji je nezadovoljiva. Število registriranih žrebet je glede na število kobil premajhno in kaže na slabo intenzivnost reje. Število živali v kategoriji »ostalih konj« je ocenjeno glede na število žrebet, registriranih v zadnjih 15 letih ter glede na podatke Konjenske zveze Slovenije in informacije rejcev in lastnikov in je glede na cilj in namen reje primerno.

5 NAČIN REJE

5.1 V reji slovenskega toplokrvnega konja se stremi za sonaravno rejo živali, ki zagotavlja optimalni fizični razvoj živali in vrstno specifično socializacijo. Rejski program neposredno ne predpisuje pogojev reje, priporoča pa:

- da se živali zrejajo v objektih in na površinah, ki zagotavljajo bivanje živali v skladu z ekološkimi, etološkimi in drugimi zahtevami, ki jih določa pravni red na tem področju;
- da se živalim v pašni sezoni omogoči celodnevno pašo na ustreznih pašnikih.

5.2 Živalim so rejci oz. lastniki dolžni zagotavljati vso potrebno oskrbo in nego v skladu z uveljavljenimi etičnimi in etološkimi standardi.

5.3 Delovnim konjem za vse zvrsti rabe so rejci oz. lastniki dolžni zagotoviti privajanje na delo in pogoje ter način rabe v skladu z uveljavljenimi strokovnimi in etičnimi standardi konjeništv.

6 REJSKE METODE

6.1 Reja temelji na kombinacijskem križanju konj domače populacije s toplokrvnimi konji pasem, določenih v tem programu. V rodovniško knjigo so lahko vpisane živali slovenske toplokrvne pasme in živali vseh pasem, katerih matična rejska organizacija je član Svetovne rejske federacije za toplokrvne konje (World Breeding Federation for Sport Horses - WBFSH), pa tudi žrebci arabske, angloarabske in angleške polnokrvne pasme, ki izpolnjujejo pogoje predpisane z rejskim programom.

6.2 Dovoljene so vse oblike razmnoževanja:

- naravni pripust,
- osemenjevanje,
- prenos jajčnih celic in zarodkov.

6.3 Pripustna sezona praviloma traja od 15. februarja do 15. avgusta v tekočem koledarskem letu. Zaradi gospodarnosti reje so dovoljeni tudi pripusti v času izven pripustne sezone.

7 IDENTIFIKACIJA, REGISTRACIJA IN VPIS V RODOVNIŠKO KNJIGO

Rodovniška knjiga

7.1 Rodovniška knjiga za pasmo slovenski toplokrvni konj je izvorna rodovniška knjiga.

7.2 V izvorno rodovniško knjigo so lahko vpisani žrebci vseh pasem, katerih matična rejska organizacija je član Svetovne rejske federacije za toplokrvne konje (World Breeding Federation for Sport Horses - WBFSH), pa tudi žrebci arabske, angloarabske in angleške polnokrvne pasme, ki izpolnjujejo pogoje predpisane z rejskim programom.

7.3 V izvorno rodovniško knjigo so lahko pod enakimi pogoji kot kobile slovenske reje, vpisane kobile vseh pasem, katerih matična rejska organizacija je član ali pristopni član WBFSH, oz. kobile, katerih starši bi, glede na poreklo lahko bili vpisani v rodovniško knjigo rejske organizacije, ki je član ali pristopni član WBFSH in kobile angleške polnokrvne in angloarabske pasme.

7.4 Kobile ostalih toplokrvnih pasem se vpišejo v Evidenčno rodovniško knjigo plemenskih kobil, če izpolnjujejo predpisane pogoje.

7.5 Preden je katerakoli žival vpisana v posamezne dele in razdelke rodovniške knjige, v register žrebet ali register tujih konj, mora biti identificirana in registrirana v skladu s predpisi, ki urejajo identifikacijo in registracijo kopitarjev.

7.6 Način in postopki identifikacije in registracije - vpisa konj v posamezne dele in razdelke rodovniške knjige, v register žrebet, register tujih konj, register izpisanih konj, ter vpis rejcev in lastnikov živali, so opredeljeni v Pravilih o vodenju rodovniške knjige.

7.7 V rejski program za pasmo slovenski toplokrvni konj so vključene plemenske živali, ki so vpisane v naslednje sezname izvorne rodovniške knjige:

Glavni del rodovniške knjige

Knjiga plemenskih žrebcev

Knjiga plemenskih kobil

Dodatni del rodovniške knjige

Register žrebet

Dodatni registri

7.8 Vpis konj v posamezne dele in razdelke rodovniške knjige, v register žrebet, register tujih konj, register izpisanih konj ter vpis rejcev in lastnikov, je opredeljen v Pravilih o vodenju rodovniške knjige.

7.9 Za vpis tujih živali (živali, ki so bile prvič registrirane in vpisane v drugo – tujo rodovniško knjigo) in plemenskega materiala v rodovniško knjigo ter priznavanje za pleme teh živali, njihovega semena, jajčnih celic ali zarodkov, se smiselno uporabljajo vsa merila, predpisana z rejskim programom in Pravili o vodenju rodovniške knjige.

7.10 Žrebčevo seme, jajčne celice ali zarodki, se lahko uporabljajo le na osnovi zootehniškega dokumenta o priznanju za pleme.

8 SELEKCIJSKI PROGRAM

8.1. Uvod

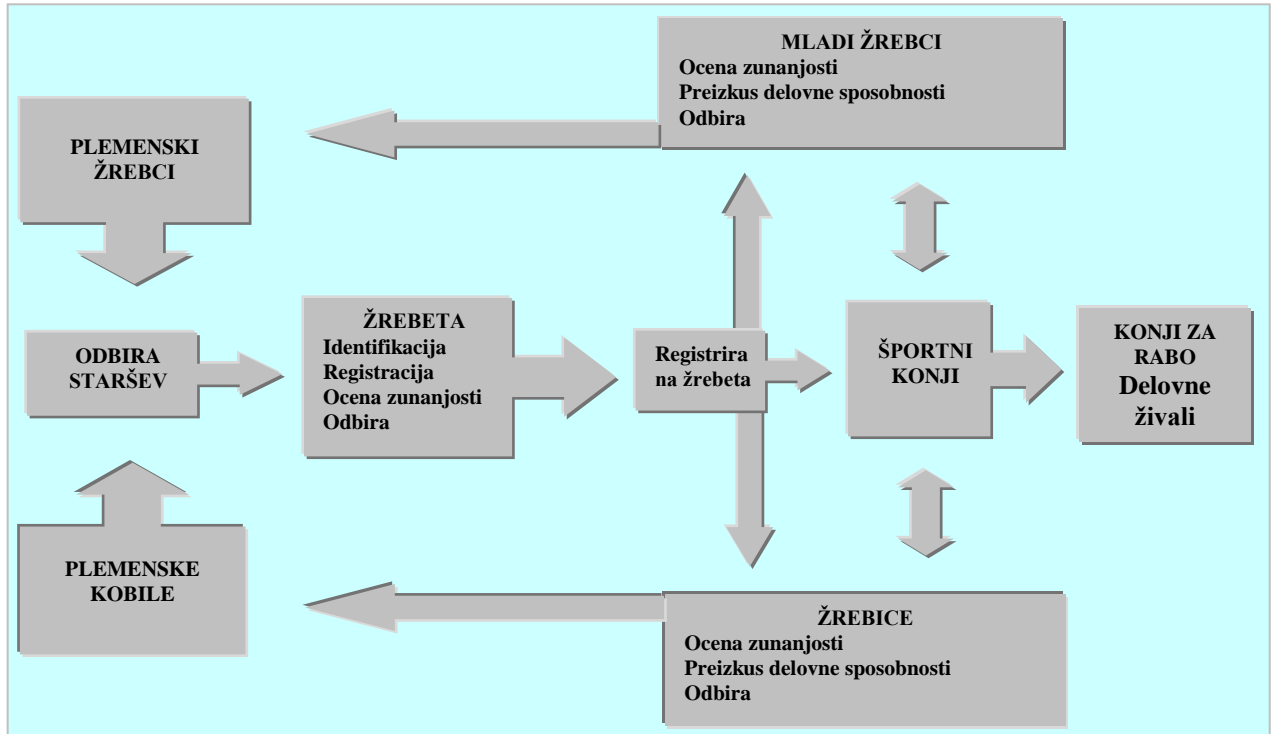
8.1.1 Za izvajanje selekcijskega programa, oziroma selekcijskih ukrepov, zagotavlja PRO potrebne strokovne kadre in ustrezno merilno, laboratorijsko, programsko in strojno opremo, v skladu z uveljavljenimi standardi. Populacija konj, vpisanih v rodovniško knjigo, je razmeroma majhna in po izvoru zelo heterogena. Genetska variabilnosti znotraj populacije je zadovoljiva.

8.1.2 Za zagotavljanje rejskega - selekcijskega napredka se izvajajo selekcijski ukrepi, opisani v selekcijskem programu:

- Vrednotenje porekla
- Ocena lastnosti zunanosti
- Preizkušanje delovne sposobnosti
- Vrednotenje po kvaliteti potomstva

- Presoja zdravja in plodnosti
- Razvrščanje v kakovostne razrede

8.1.3 Shema selekcijskega programa:



Shema, po kateri se vrednoti poreklo plemenskih živali, se posebej opredeljena med pogoji za vpis plemenskih živali v ustrezen seznam rodovniške knjige, predpisanimi s Pravili o vodenju rodovniške knjige.

8.3 Ocena lastnosti zunanosti

8.3.1 Ocenjuje se lastnosti, ki jih opredeljuje rejski cilj.

8.3.2 Lastnosti zunanosti se ocenjuje po ocenjevalnem modelu predpisanem s Pravili o vodenju rodovniške knjige.

8.3.3 Ocenjevanje opravlja komisija, ki jo določi strokovni svet PRO.

8.3.4 Komisija opravi ocenjevanje na razpisanih pregledih, kar omogoča primerjavo večjega števila živali iste kategorije. V izjemnih primerih je upravičen pregled posameznih živali.

8.3.5 Na osnovi ocene lastnosti zunanosti se konje razvršča v kakovostne razrede.

8.4 Preizkušanje delovne sposobnosti

8.4.1 Delovna sposobnost plemenjakov se vrednoti na osnovi rezultatov preizkusa delovne sposobnosti toplokrvnih žrebcev na uradno priznani testni postaji. Ker je populacija majhna in je število zrejenih žrebčkov primerne kvalitete zelo majhno, v RS ni uveden preizkus delovne sposobnosti toplokrvnih žrebcev na testni postaji. Vsi tuji žrebci, kandidati za vpis v knjigo žrebcev

morajo imeti opravljen preizkus delovne sposobnosti na priznani testni postaji v državah, v katerih je (so) rejska organizacija za toplokrvne konje član WBFSH, žrebci domače reje pa preizkus lahko opravijo na eni teh priznanih testnih postaj.

8.4.2 Delovna sposobnost kobil se vrednoti na osnovi:

- rezultatov izpita delovne sposobnosti toplokrvnih kobil in
- rezultatov preizkusa delovne sposobnosti toplokrvnih kobil

v pogojih reje na kmetijskih gospodarstvih z ustrežno infrastrukturo, ki pogodbeno sodelujejo s PRO pri izvajanju preizkušanja delovne sposobnosti.

8.4.3 Delovna sposobnosti plemenskih živali se vrednoti tudi na osnovi rezultatov na uradnih tekmovanjih v preskakovanju ovir, dresuri, ali vprežnih disciplinah, izvedenih v skladu z veljavnimi pravilniki Konjeniške zveze Slovenije, in pravilniki FEI (Federation Equestre Internationale), v primeru, da gre za tuje konje pa tudi rezultatov uradnih tekmovanj ustrezne nacionalne konjeniške organizacije države iz katere konj izvira, če je ta organizacija članica FEI. Rezultate na uradnih tekmovanjih se presoja v skladu z določili Pravil o vodenju rodovniške knjige. Zadovoljivi rezultati na uradnih tekmovanjih so enakovredni opravljenemu preizkusu delovne sposobnosti.

8.5 Vrednotenje po kvaliteti potomstva

8.5.1 V rodovniško knjigo se za vsakega plemenskega žrebca in kobilo vnesejo vsi rezultati, ki jih dosežejo njihovi potomci na:

- ocenjevanjih žrebet,
- pregledih za odbiro plemenskih žrebcev,
- pregledih kobil za sprejem v rodovnik,
- preizkusih delovne sposobnosti za kobile in žrebce,
- na uradnih tekmovanjih in razstavah.

8.5.2 Na osnovi dosežkov potomcev se plemenske živali razvršča v ustrezen razdelek rodovniške knjige oz. ustrezen kakovostni razred.

8.6 Presoja zdravja in plodnosti

8.6.1 Plemenske živali morajo biti zdrave, plodne in ne smejo biti nosilci dednih napak. Obvezen je veterinarski pregled žrebcev privedenih na pregled za odbiro plemenjakov. Veterinarski pregled kobil ob pregledu za sprejem v rodovnik ni obvezen, v spornih primerih pa lahko komisija zahteva veterinarsko poročilo.

8.6.2 V rodovniško knjigo ne morejo biti vpisane živali, ki imajo prirojene morfološke in/ali fiziološke konstitucijske napake.

8.6.3 Živali pri katerih se ugotovi kile, napake na zobovju, kriptorhizem, obsežna depigmentacija kože, depigmentacija šarenice, kronični obstruktivski bronhitis, poletni ekcem, osteohondrozo, podotrohlozo ali druge dedne anomalije gibal, ne morejo biti vpisane v rodovniško knjigo.

8.6.4 V primeru, da se pri živalih ugotovi druge morfološke napake:

- izrazito nežna konstitucija,
- neizraženi spolni znaki,
- nepravilne oblike prsi – zelo ozka, plitke prsi, razplečenost,

močno uleknjen hrbet,
slaboten, deformiran skelet,
zelo mehki biclji,
zelo slabotni sklepi,
hujše napake v stojah,
slaba, spačena kopita,

ali, fiziološke napake - motnje v funkciji različnih organskih sistemov, ki se odražajo na:

zdravju,
kondiciji,
temperamentu,
spolni aktivnosti – sposobnosti,

se te presojujejo pri ocenjevanju lastnosti zunanosti (morfološke) ali z veterinarskim diagnostičnim pregledom (fiziološke napake).

8.7 Razvrščanje v kakovostne razrede

8.7.1 Žrebce in kobile slovenske toplokrvne pasme se razvršča v kakovostne razrede glede na njihovo oceno lastnosti zunanosti.

8.7.2 Razredi, v katere se razvršča živali in merila za razvrščanje v razrede, so opredeljena v Pravilih o vodenju rodovniške knjige.

8.7.3 V elitni kakovostni razred se lahko razvrsti živali, ki so, glede na oceno lastnosti zunanosti, uvrščene najmanj v 2.a kakovostni razred in izpolnjujejo ostale pogoje predpisane s Pravili o vodenju rodovniške knjige.

8.8 Odbira plemenskih živali

8.8.1 Odbira plemenjakov

8.8.1.1 Komisijo za odbiro plemenskih žrebcev imenuje strokovni svet PRO. V komisiji so zastopani predstavniki rejcev in predstavniki drugih priznanih organizacij v konjereji, ki sodelujejo pri izvajanju rejskega programa.

8.8.1.2 Na pregled za odbiro plemenjakov so lahko privedeni žrebci najprej v tretjem letu starosti, pri katerih je bila v letu rojstva opravljena ocena lastnosti zunanosti.

8.8.1.3 Žrebci se pripustijo k pregledu za odbiro plemenskih žrebcev na osnovi :

- a. ustreznega porekla,
- b. zadovoljive ocene lastnosti zunanosti,
- c. opravljenega preizkusa delovne sposobnosti ali doseženih rezultatov na uradnih tekmovanjih.

8.8.1.4 Lastnik žrebca mora predložiti veterinarsko zdravstveno potrdilo, ki potrjuje:

- da žrebec nima prirojjenih konstitucijskih napak, ki bi bile lahko dednega izvora,
- da pri žrebcu ni bil opravljen kakršenkoli operativni poseg s ciljem korekcije telesne pomanjkljivosti,
- da je bil pri žrebcu opravljen specialistični pregled gibal.

Pregled mora opraviti pooblaščen veterinar/veterinarska ustanova.

8.8.1.5 Vsi žrebci, privedeni na preglede, morajo imeti opravljene diagnostične preiskave in androloški pregled v skladu s predpisi, ki urejajo razmnoževanje kopitarjev.

8.8.1.6 Pri vseh žrebcih, privedenih na preglede, mora biti preverjeno poreklo na osnovi preiskave krvi z molekularnimi genetskimi preiskavami.

8.8.1.7 Merila za odbiro žrebcev so predpisana s Pravili o vodenju rodovniške knjige.

8.8.1.8 Vsi odbrani žrebci so priznani za pleme za obdobje treh let. Po treh pripustnih sezonah morajo biti ponovno privedeni na pregled za odbiro plemenskih žrebcev, kjer se na osnovi končne ocene zunanosti (žrebci, ki so bili ob prvem priznanju mlajši od 5 let) in rezultatov pregledov vsaj 20 potomcev, priznajo za pleme brez omejitve trajanja priznanja.

V primeru, da ni bilo pregledanih vsaj 20 potomcev, se končna odbira plemenjaka opravi v naslednji pripustni sezoni. Če so pri več kot 20 % potomcev ugotovljene napake na zobovju – ščukasto ali krapje zobovje, kile, osteohondroza, podotrohloza ali močno izražene konstitucijske napake, se žrebec ne prizna za plemenjaka.

8.8.1.9 Žrebcu, ki je priznan za pleme brez omejitve trajanja priznanja, se priznanje lahko odvzame v primeru slabe plodnosti ali neplodnosti. Osnova za odvzem priznanja je rezultat androloškega pregleda. Priznanje se lahko odvzame tudi žrebcu, za katerega se naknadno ugotovi, da na svoje potomstvo prenaša težje konstitucijske napake.

8.8.1.10 Za osemenje so lahko priznani vsi žrebci vpisani v knjigo žrebcev rodovniške knjige.

8.8.2 Odbira ženskih živali

8.8.2.1 Komisijo za oceno in odbiro plemenskih kobil imenuje strokovni svet PRO.

8.8.2.2 Na ocenjevanje in odbiro za vpis v rodovniško knjigo so lahko privedene kobile slovenske toplokrvne in ostalih pasem, ki jih določa rejski program, v tretjem letu starosti.

8.8.2.3 Merila za odbiro ženskih živali so predpisana s Pravili o vodenju rodovniške knjige.

8.8.2.4 Za prenos zarodkov so lahko priznane le kobile, ki so ocenjene v elitni razred.

8.9 Zagotavljanje plemenjakov

8.9.1 Ohranjanje genetske raznovrstnosti v populaciji se zagotavlja z rabo tujih plemenjakov in žrebčevega semena z rejskim programom priznanih pasem. Žrebce in žrebčevo seme zagotavljajo rejci sami. Število plemenjakov je glede na število plemenskih kobil zadostno.

8.9.2 Pod priznane plemenjake se pripušča tudi precejšnje število kobil za rejo in rabo – živali brez znanega porekla, ki niso vpisane v katerokoli rodovniško knjigo. Te se pripuščajo z namenom zreje konj za rejo in rabo.

8.10 Letni program uporabe plemenjakov

8.10.1 Zaradi preprečevanja parjenja v sorodstvu je potrebno nadzorovano parjenje živali.

8.10.2 Nadzor pripusta izvajajo imetniki plemenskih žrebcev na svojih pripustnih postajah in PRO.

8.10.3 Pred pripustom so imetniki plemenskih žrebcev dolžni preveriti izkaz o poreklu kobile in zavrniti pripust kobile, ki ima v treh generacijah prednikov skupnega prednika s plemenjakom. V primeru, da rejec želi pripustiti kobilo pod plemenjaka, ki je z le-to v ožjem sorodstvu, mora predložiti soglasje strokovnega sveta PRO.

8.10.4 PRO izvaja nadzor pripustnih postaj, ki vključuje tudi pregled podatkov o pripuščenih kobilah. Izbor plemenjakov za posamezne kobile je prepuščen rejcem ob upoštevanju omejitev predpisanih z rejskim programom. PRO rejcem po potrebi glede pripusta tudi svetuje.

8.10.5 Stopnja sorodstva neposredno ni določena. Za učinkovito preprečevanje reje v sorodstvu se v informacijskem sistemu za vodenje rodovniških knjig in registra kopitarjev, izdelava aplikacija za spremljanje koeficienta sorodstva v celotni populaciji.

8.11 Izdajanje zootehniške dokumentacije

8.11.1 Vse zootehniške dokumente, spričevala in potrdila za živali izdaja rejcem DPO VF. Rejci lahko pridobijo zootehniška potrdila le za živali, ki so registrirane in vpisane v Rodovniško knjigo v skladu s Pravili o vodenju rodovniške knjige.

8.11.2 Osnovni zootehniški dokument je Identifikacijski dokument, ki je obenem tudi izkaz o poreklu. ID se izda v predpisani obliki v skladu s predpisi, ki urejajo identifikacijo in registracijo kopitarjev.

8.11.3 Zootehniški dokument o registraciji žrebeta se izda rejcem za vsako žrebe, vpisano v register čistopasemskih žrebet, v letu registracije.

8.11.4 Zootehniški dokument o priznanju plemenskega žrebca se izda v prepisani obliki po končani odbiri in priznanju plemenjakov.

8.11.5 Zootehniški dokument o vpisu kobile v rodovniško knjigo se izda rejcem v enaki obliki kot je predpisana za plemenske žrebce do konca leta, v katerem so bile vpisane v rodovniško knjigo.

8.11.6 Zootehniško spričevalo o preizkusu delovne sposobnosti se izdaja rejcem v predpisani obliki po opravljenem preizkusu delovne sposobnosti.

8.11.7 Rejcem se v obliki pisnega poročila izda tudi potrdilo o udeležbi in uvrstitvi živali na ocenjevanjih na razstavah, ki jih organizira rejska organizacija.

8.11.8 Izdana zootehniška dokumentacija se rejcem izdaja po pošti ali vroči osebno, na sedežu PRO.

8.11. 9 Vsa izdana zootehniška dokumentacija mora biti ob izpisu živali iz Rodovniške knjige predložena izdajatelju.

9 RAZVOJNE NALOGE

Za učinkovito izvajanje rejskega programa in hitrejši rejski napredek je potrebno:

9.1 Razvoj informacijskega sistema

Za vodenje rodovniške knjige se uporablja enoten informacijski sistem, ki je namenjen tudi vodenju registra kopitarjev. Informacijski sistem omogoča:

- vnose osnovnih podatkov,
- vodenje registra kopitarjev,
- vodenje rodovniških knjig,
- pregledovanja staleža po različnih kriterijih (rejcih, lokaciji, statusu, spolu...),
- razvrstitve plemenskih konj glede na ocene oz. rezultate,
- pregledovanje šifrantov,
- izpis statističnih podatkov,
- izpis identifikacijskega dokumenta.

Informacijski sistem se bo razvijal v sodelovanju SIR, DPO-VF in DPO-BF ter PRO. Dopolnil se bo z aplikacijami, ki bodo omogočale izračun stopnje reje v sorodstvu, napovedovanje genetske vrednosti za posamezne pasme in statistične obdelave, ki bodo omogočale spremljanje rejskega napredka.

9.3 Uvajanje modela linearne opisovanja – ocenjevanja

Model linearne ocenjevanja naj bi se v Sloveniji uvedel v obdobju 2010 do 2015 za vse pasme konj. Namen uvedbe novega načina ocenjevanja lastnosti zunanosti je zlasti v zagotavljanju podatkov, ki bodo olajšali statistično obdelavo in napovedovanje plemenskih vrednosti.

9.4 Uvajanje metod za napovedovanje genetskih vrednosti

Z rejskim programom je predpisan nabor podatkov, ki jih je o vsaki vpisani živali potrebno vpisati v ustrezen seznam ali register. Na osnovi lastnih ocen lastnosti zunanosti, rezultatov preizkusa delovne sposobnosti, oziroma rezultatov s tekmovanj razstav in ocenjevanj, ter podatkov o rezultatih preizkusov delovne sposobnosti in rezultatov s konjeniških tekmovanj potomcev se izdelava model za napovedovanje genetskih vrednosti, ki bo nadgradil sedanji način razvrščanja v kakovostne razrede. Model napovedovanja genetske vrednosti mora zagotavljati nepristransko napovedovanje genetskih vrednosti in oceno plemenske vrednosti živali

10 UKREPI ZA GOSPODARNEJŠO REJO

Za gospodarnejšo rejo konj slovenske toplokrvne pasme se izvajajo ukrepi, katerih namen je informiranje in izobraževanje rejcev in popularizacija pasme, kar vpliva na večjo ekonomičnost reje in kvaliteto zrejenih živali ter prispeva k izboljševanju razmer na trgu.

10.1 Izobraževanje rejcev se izvaja:

- z objavljanjem publikacij, ki jih predpisuje rejski program,
- z objavljanjem poljudnih in strokovnih prispevkov v specializiranih revijah in ostalih medijih,
- z organizacijo strokovnih predavanj in posvetovanj,
- z izvajanjem programov usposabljanja rejcev in članov strokovnih organov PRO.

10.2 Organizacija ocenjevanj, premiranj, rejskih tekmovanj in ostalih javnih prireditev.

10.3 Organizacija in izvedba promocijskih prireditev in aktivnosti.

11 ZAGOTAVLJANJE ŠIRJENJA GENETSKEGA NAPREDKA

Genetski napredek v populaciji konj slovenske toplokrvne pasme se zagotavlja z izvajanjem ukrepov oz. nalog rejskega programa, ki so osnova za tekočo identifikacijo in registracijo živali ter z izvajanjem selekcijskega programa, ki omogoča razvrščanje živali v kakovostne razrede.

11.1 Ohranjanje genetske variabilnosti se zagotavlja:

- z ohranjanjem zadostnega števila plemenskih živali,
- s pripravo letnega programa uporabe plemenjakov.

11.2 Ohranjanje zadostnega števila živali v aktivni populaciji, katere velikost je opredeljena v tem programu, je najpomembnejši ukrep za zagotavljanje genetske variabilnosti. Pomembno je zlasti ohranjanje zadostnega števila plemenjakov, ki se zagotavlja:

- z načrtno odbiro plemenskih žrebcev;
- z nakupom in najemom posameznih plemenjakov;

Čeprav je število plemenskih živali majhno, je glede na heterogenost populacije in praktično neomejene možnosti uporabe tujih žrebcev oz. tujega žrebčevega semena vrhunske kvalitete, genetska variabilnost zelo velika.

12 VODENJE IN OBJAVA PODATKOV IN PUBLIKACIJE

12.1 PRO vodi predpisane evidence, registre in druge zbirke podatkov s področja označevanja konj, rodovništva, razmnoževanja kopitarjev, odbire in ocenjevanj in preizkušanj delovne sposobnosti, prometa s plemenskim materialom in druge zbirke podatkov o konjih vpisanih v rodovniško knjigo.

12.2 Zbirke podatkov, ki se vodijo v skladu z rejskim programom so last PRO. Zbirke podatkov, ki se zbirajo v okviru javne službe v konjereji v skladu z Zakonom o živinoreji so last Republike Slovenije.

12.3 Vse zbrane podatke o rejcih in konjih se arhivira za obdobje najmanj petih let. Zbirke podatkov, ki se nanašajo na konje, vpisane v glavni in dodani del rodovniške knjige se arhivirajo trajno.

12.4 Z namenom obveščanja rejcev in strokovne javnosti izdaja PRO naslednje publikacije:

Letni program strokovnih nalog

Letno poročilo

Letni program razdelitve plemenjakov

Rodovniško knjigo slovenskih toplokrvnih konj

12.5 Program strokovnih nalog pripravi PRO do konca koledarskega leta na osnovi lastnih podatkov o opravljenih strokovnih nalogah in podatkov iz poročil soizvajalcev v obliki, ki jo predpiše MKGP. Povzetke programa strokovnih nalog objavi v javnih občilih.

12.6 Letno poročilo o delu PRO se pripravi do 31. 01. za preteklo koledarsko leto na osnovi lastnih podatkov o opravljenih strokovnih nalogah in podatkov iz poročil soizvajalcev v obliki, ki jo predpiše MKGP. Povzetke letnega poročila o izvajanju strokovnih nalog objavi v javnih občilih.

12.7 Letni program razporeditve plemenjakov po pripustnih postajah in rejskih okoliših pripravi PRO v skladu z določili rejskega programa in ga objavi v javnih občilih.

12.8 **"Rodovniško knjigo slovenskih toplokrvnih konj"** (Stud Book) izda PRO vsake 4 leta, z vsakoletnimi dopolnili.

12.8.1 "Rodovniška knjiga" obsega:

- Seznam vseh vpisanih konj,
 - Seznam plemenskih žrebcev,
 - Seznam plemenskih kobil z njihovim potomstvom,
 - Seznam tujih plemenskih žrebcev in kobil,
 - Seznam izpisanih prodanih konj,
 - Statistični pregled,
- kot prilogi pa še:
- Rejski program,
 - Pravila o vodenju rodovniške knjige.

13 POGOJI ZA SODELOVANJE V REJSKEM PROGRAMU

13.1 Vsak rejec, ki redi konje slovenske toplokrvne pasme ima pravico do sodelovanja v rejskem programu za pasmo slovenski toplokrvni konj, v kolikor:

- pristopi k rejski organizaciji in podpiše izjavo vključitvi svojih živali v rejski program,
- sodeluje v izvajanju rejskega programa v skladu s strokovnimi pravili in pravili rejske organizacije.

13.2 Živali rejcev, ki sodelujejo pri izvajanju rejskega programa so vpisane v rodovniško knjigo izključno pod pogoji, ki jih predpisuje rejski program.

13.3 V Rodovniško knjigo so pod pogoji, ki jih predpisuje rejski program, lahko vpisane tudi živali rejcev, ki niso člani združenja. Rejci le teh nimajo pravic, ki izvirajo iz članstva v združenju.

14 NADZOR NAD IZVAJANJEM REJSKEGA IN SELEKCIJSKEGA PROGRAMA

PRO ZRSTK zagotavlja notranji nadzor nas izvajanjem ključnih opravil rejskega in selekcijskega programa, ki jih izvaja sama ali v sodelovanju z drugimi priznanimi organizacijami v konjereji, preko svojih strokovnih organov v skladu s statutom in pogodbami, sklenjenimi s soizvajalci.

PRAVILA O VODENJU IZVORNE RODOVNIŠKE KNJIGE ZA PASMO SLOVENSKI TOPLOKRVNI KONJ

1. Splošna določila

Rodovniška knjiga za pasmo slovenski toplokrvni konj, je izvorna rodovniška knjiga.

2. Izvorna rodovniška knjiga za pasmo toplokrvni konj

2.1 Izvorna rodovniška knjiga za pasmo toplokrvni konj obsega glavni del rodovniške knjige z razdelki in dodatni del rodovniške knjige z razdelki ter registre.

Glavni del rodovniške knjige z razdelki:

Knjiga plemenskih žrebcev

Knjigo žrebcev

V knjigo žrebcev so lahko vpisani žrebci, ki izpolnjujejo genealoške in vse ostale pogoje predpisane z rejskim programom.

Knjiga plemenskih kobil

Glavna- G knjiga kobil

V glavno knjigo kobil so lahko vpisane kobile, ki izpolnjujejo genealoške in vse ostale pogoje predpisane z rejskim programom.

Splošna - S knjiga kobil

V splošno knjigo kobil so lahko vpisane kobile, ki izpolnjujejo genealoške pogoje, ostalih pogojev predpisanih z rejskim programom za vpis v glavno knjigo kobil pa ne izpolnjujejo v celoti.

Dodatni del rodovniške knjige

Evidenčna - E rodovniška knjiga

V evidenčno knjigo kobil so lahko vpisane kobile, ki ne izpolnjujejo genealoških in/ali ostalih pogojev za vpis v glavni del rodovniške knjige.

Register žrebet

V register žrebet se vpišejo vsi potomci kobil vpisanih v rodovniško knjigo. Register žrebet se vodi v dveh oddelkih:

- Register žrebet slovenske toplokrvne pasme
- Register žrebet za rejo in rabo

Dodatni registri

- Register tujih konj
- Register izpisanih konj
- Register rejcev
- Register lastnikov

2.2 Žrebce in kobile vpisane v rodovniško knjigo se razvrsti v razrede v skladu z določili rejskega programa. Najboljše plemenske živali se lahko uvrsti v elitni razred.

3 Vpis v rodovniško knjigo

3.1 V ustrezen razdelek rodovniške knjige so lahko vpisane le živali:

- katerih izvor ni sporen,
- katerih identiteta ni sporna,
- katerih predniki po očetovi in materini strani so vpisani v isto rodovniško knjigo, ali
- katerih predniki po očetovi in materini strani so vpisani v rodovniško knjigo druge (tuje) priznane rejske organizacije za slovensko toplokrvno pasmo, ali
- katerih predniki po očetovi in materini strani so vpisani v rodovniško knjigo druge (tuje) priznane rejske organizacije za toplokrvno pasmo,
- ki izpolnjujejo vse ostale, s temi pravili predpisane pogoje.

3.2 Lastnik živali mora izpolniti predpisano tiskovino - vlogo za vpis žrebca ali kobile v rodovniško knjigo, v kateri so navedeni:

- registrirano ime živali,
- enotna življenjska številka,
- številka transponderja,
- barva,
- rojstni datum,
- podatki o poreklu – očetu, materi in materinem očetu,
- ime in naslov rejca,
- ime in naslov lastnika,
- ostali znani - dosegljivi podatki o živali.

3.3 Ob vpisu v rodovniško knjigo morajo biti, v skladu z rejskim programom, o vsakem konju zavedeni naslednji podatki:

- ime in razdelek rodovniške knjige,
- zaporedna številka vpisa v rodovniško knjigo (rodovniška številka),
- ime in naslov rejske organizacije, ki je opravila prvo registracijo konja,
- datum vpisa v rodovniško knjigo,
- ime in naslov rejca,
- ime in naslov lastnika,
- datum zadnjega pripusta matere,
- rojstni datum, spol, barva in znamenja,
- ime,
- enotna življenjska številka,
- številka transponderja,
- dodatne identifikacijske oznake (žig, tetovirna številka),
- sistem preverjanja porekel,
- starši z navedbo barve, življenjske številke in razdelka rodovniške knjige v katerega so vpisani,
- vsaj tri nadaljnje generacije prednikov,
- datum izstavitve zootehniških spričeval,
- osnovne telesne mere (višina vihra, obseg prsi in obseg piščalnice z zabeleženim datumom merjenja),
- ocena lastnosti zunanosti,
- rezultati z razstav in premiranj,
- rezultati preizkusov delovne sposobnosti in drugih proizvodnih lastnosti,
- podatki o plodnosti, rojstvu dvojčkov, spačkov, dednih napakah pri potomstvu,
- podatki o potomstvu:

pri žrebcih: v rodovniško knjigo vpisani žrebci in kobile (življenjska številka, spol, barva, in razdelek rodovniške knjige),
pri kobilah: celotno potomstvo (življenjska številka, spol, barva, del in razdelek rodovniške knjige),

- razvrstitev v kakovostni razred (ocena plemenske vrednosti oz napoved plemenske vrednosti),
- priznanje za osemenje ali prenos jajčnih celic ali zarodkov in podatki o izdanih zootehniških spričevalih za odvzet plemenski material,
- podatki o prevedbah,
- datum in razlog (če je znan) izpisa iz rodovniške knjige,
- datum prodaje,
- ime in naslov kupca.

Vse zbrane podatke o živalih vpisanih v rodovniško knjigo se zavede v rodovniško dokumentacijo. PRO zbrane podatke hrani v arhivu najmanj deset (10) let po izpisu živali iz rodovniške knjige.

Vpis žrebcev

3.4 Žrebci so lahko vpisani v rodovniško knjigo, če izpolnjujejo pogoje, predpisane z rejskim programom. Ob vpisu v rodovniško knjigo dobijo žrebci rodovniško številko. Rodovniška številka je tekoča številka vpisa plemenskega žrebca v rodovniško knjigo.

3.5 V knjigo žrebcev so lahko vpisani žrebci:

- najprej v starosti treh let,
- katerih oče, materin oče –MO, MMO in MMMO so bili vpisani ali bi lahko bili vpisani v rodovniško knjigo za slovenske toplokrvne konje*,
- katerih ocena lastnosti zunanosti ni nižja od 70 % najvišje možne ocene (2. b razred) in ni nobena delna ocena nižja kot 6,
- ki imajo opravljen specialistični, klinični in rentgenološki pregled gibal,
- ki imajo preverjeno poreklo na osnovi preiskave krvi z molekularnimi genetskimi preiskavami,
- ki imajo zadovoljivo opravljen preizkus delovne sposobnosti ali zadovoljive rezultate z uradnih tekmovanj**,

ki imajo opravljen pregled oploditvene sposobnosti v skladu s predpisom, ki ureja pogoje za razmnoževanje domačih živali.

*Žrebci angloarabske pasme so lahko priznani le pod enakimi pogoji kot žrebci toplokrvne pasme. Žrebci arabske pasme so lahko priznani, če imajo opravljen preizkus delovne sposobnosti s skupno oceno, ki ni nižja od 120 točk po nemškem ocenjevalnem modelu ali enakovredna ocena preizkusa v ostalih državah in njihova skupna ocena lastnosti zunanosti ni nižja od 75 % najvišje možne ocene in ni nobena delna ocena nižja kot 7. Žrebci angleške polnokrvne pasme so lahko priznani, če dosežejo najnižjo skupno obremenitev na dirkališču 80 kg oz. imajo opravljen preizkus delovne sposobnosti za angleške polnokrvne žrebce po nemškem modelu preizkušanja in njihova skupna ocena lastnosti zunanosti ni nižja od 75 % najvišje možne ocene in ni nobena delna ocena nižja kot 7.

** Žrebec mora imeti opravljen 70 dnevni preizkus delovne sposobnosti na uradni priznani testni postaji. Skupna ocena delovne sposobnosti mora biti najmanj 100 točk, najnižja delna ocena prav tako najmanj 100 točk po nemškem ocenjevalnem modelu ali enakovredna ocena preizkusa v ostalih državah. V primeru, da ima žrebec eno delno oceno višjo kot 125,00 točk, je lahko druga delna ocena nižja kot 100 točk.

Žrebci ki imajo opravljen le 30 dnevni preizkus delovne sposobnosti na testni postaji, s skupno oceno, ki ne sme biti nižja kot 7,5 se priznajo le za obdobje dveh let.

Če žrebec nima opravljenega preizkusa delovne sposobnosti je lahko priznan kot plemenjak, ko doseže v dresuri ali preskakovanju ovir tri uvrstitve na prva tri mesta na uradnih tekmovanjih težavnostne stopnje S.

***Žrebec je lahko priznan kot plemenjak tudi v primeru, če je njegova plemenska vrednost za vsaj eno lastnost ocenjena s 110 ali več indeksnih točk.

3.6 Žrebci so z vpisom v knjigo plemenskih žrebcev sprejeti za pleme v skladu s predpisom, ki ureja sprejetje registriranih kopitarjev za pleme.

3.7 Žrebci vpisani v rodovniško knjigo so s tem sprejeti za pleme in priznani kot plemenjaki le za to pasmo.

3.8 Žrebci, vpisani v rodovniško knjigo, ki so v skladu s predpisom, ki ureja sprejetje registriranih kopitarjev za pleme priznani le za potrebe znotraj posameznega kmetijskega gospodarstva ali za haremski pripust, se lahko pripuščajo le na kobile, ki se določijo v letnem programu pripusta pred pričetkom pripustne sezone. Potomcev teh žrebcev po kobilah, ki niso bile vključene v program pripusta ni mogoče vpisati v register žrebet slovenske toplokrvne pasme.

Vpis kobil

3.9 Kobile so lahko vpisane v posamezne dele in razdelke rodovniške knjige, glede na pogoje predpisane z rejskim programom. Ob vpisu v rodovniško knjigo dobijo kobile rodovniško številko. Rodovniška številka je tekoča številka vpisa plemenske kobile v rodovniško knjigo.

3.11 v glavno knjigo kobil– G knjigo so lahko vpisane kobile:

- najprej v starosti treh let,
- katerih mati je vpisana (ali bi lahko bila vpisana) v rodovniško knjigo,
- katerih oče, MO, MMO in MMMO so bili vpisani (ali bi lahko bili vpisani) v knjigo žrebcev,
- ki imajo višino v vihru najmanj 155 cm (merjeno s palico),
- katerih ocena lastnosti zunanosti ni nižja od 70% najvišje možne ocene (2.b razred) in ni nobena delnih ocen nižja od 6,
- ki imajo opravljen preizkus delovne sposobnosti z oceno, ki ni nižja od 65% najvišje možne ocene ali so dosegle zadovoljiv rezultat na uradnem tekmovanju – tri uvrstitve v tekmovanju v preskakovanju ovir brez kazenskih točk v standardnem klasičnem parkurju težavnostne stopnje L, tri rezultate v dresurnem tekmovanju kategorije LM, ki presegajo 58% najvišje možne ocene ali tri rezultate v preizkusu skakalnih sposobnosti katerekoli kategorije z oceno, ki presega 70% najvišje možne ocene oziroma v preizkusu dresurne sposobnosti katerekoli kategorije z oceno, ki presega 65% najvišje možne ocene.

3.12 v splošno knjigo kobil – S knjigo so lahko vpisane kobile:

- najprej v starosti treh let,
- katerih mati je vpisana (ali bi lahko bila vpisana) v rodovniško knjigo,
- katerih oče, MO, MMO in MMMO so bili vpisani (ali bi lahko bili vpisani) v knjigo žrebcev,
- ki imajo višino v vihru najmanj 150 cm (merjeno s palico),
- katerih ocena lastnosti zunanosti ni nižja od 65% najvišje možne ocene (3.a razred) in ni nobena delnih ocen nižja od 5,
- ki niso opravljale preizkusa delovne sposobnosti in niso dosegle zadovoljivih rezultatov na uradnih tekmovanjih a njihova ocena lastnosti zunanosti ni nižja od 70% najvišje možne ocene (2.b razred) in ni nobena delnih ocen nižja od 6.

Kobile vpisane v S - knjigo se lahko prevedejo v G – knjigo, če izpolnijo predpisane pogoje.

3.13 V evidenčno knjigo kobil – E knjigo so vpisane kobile:

- najprej v starosti treh let,
- katerih oče, MO in MMO so bili vpisani (ali bi lahko bili vpisani) v knjigo žrebcev*,
- ki ne izpolnjujejo pogoja iz prejšnje alineje, če je njihova mati vpisana v rodovniško knjigo za slovenske toplokrvne konje*,
- katerih mati je vpisana (ali bi lahko bila vpisana) v rodovniško knjigo,
- katerih ocena lastnosti zunanosti je nižja od 65 % najvišje možne ocene (3.b razred)
- * V evidenčno rodovniško knjigo so lahko vpisane tudi kobile, ki ne izpolnjujejo predpisanih pogojev glede porekla, če njihova ocena lastnosti zunanosti ni nižja od 70% najvišje možne ocene (2.b razred) in ni nobena delnih ocen nižja od 6, ali če imajo opravljen preizkus delovne sposobnosti z oceno, ki ni nižja od 70% najvišje možne ocene ali so dosegle zadovoljiv rezultat na uradnem tekmovanju –pet uvrstitev v tekmovanju v preskakovanju ovir brez kazenskih točk v standardnem klasičnem parkurju težavnostne stopnje L ali tri rezultate v dresurnem tekmovanju kategorije M, ki presegajo 58% najvišje možne ocene ali tri rezultate v preizkusu skakalnih sposobnosti katerekoli kategorije z oceno, ki presega 75% najvišje možne ocene oziroma v preizkusu dresurne sposobnosti katerekoli kategorije z oceno, ki presega 70% najvišje možne ocene.

3.14 Vpis kobil v posamezno rodovniško knjigo, se v zootehniškem dokumentu označi z veliko tiskano črko vpisano za zaporedno številko vpisa v rodovniško knjigo – **G** za glavno, **S** za splošno in **E** za evidenčno knjigo plemenskih kobil.

Vpis tujih konj

3.15 Enaka določila za vpis v rodovniško knjigo veljajo tudi za živali, katerih starši so vpisani v rodovniške knjige rejskih organizacij za toplokrvne – športne pasme konj, katerih matična rejska organizacija je član ali pristopni član WBFSH, oz. kobile, katerih starši bi, glede na poreklo lahko bili vpisani v rodovniško knjigo rejske organizacije, ki je član ali pristopni član WBFSH in kobile angleške polnokrvne in angloarabske pasme.

Razvrščanje v elitni plemenski razred

3.16 Najboljše plemenske živali se lahko uvrsti v elitni plemenski razred.

3.17 V elitni plemenski razred so lahko uvrščeni žrebci, vpisani v knjigo žrebcev, ki imajo vsaj tri moške potomce, vpisane v knjigo žrebcev in vsaj deset ženskih potomcev vpisanih v glavni del rodovniške knjige.

3.18 V elitni razred so lahko uvrščene kobile, vpisane v rodovniško knjigo, ki izpolnjujejo najmanj naslednje pogoje:

- imajo vsaj pet potomcev, vpisanih v glavno rodovniško knjigo,
- imajo dobro plodnost (vsaj 5 žrebet v 7pripustnih sezonah),
- imajo opravljen preizkus delovne sposobnosti z oceno, ki ni nižja od 65% najvišje možne ocene ali so dosegle zadovoljiv rezultat na uradnem tekmovanju – tri uvrstitve v tekmovanju v preskakovanju ovir brez kazenskih točk v standardnem klasičnem parkurju težavnostne stopnje L, tri rezultate v dresurnem tekmovanju kategorije LM, ki presegajo 58% najvišje možne ocene, ali tri rezultate v preizkusu skakalnih sposobnosti katerekoli kategorije z oceno, ki presega 75% najvišje možne ocene

oziroma v preizkusu dresurne sposobnosti katerekoli kategorije z oceno, ki presega 65% najvišje možne ocene.

3.19 Kobilam in žrebcom, uvrščenim v elitni razred, se za zaporedno številko vpisa doda oznaka **ELITA**.

3.20 Žival ne more biti vpisana v rodovniško knjigo po smrti, razen na osnovi presoje okoliščin s strani PRO a le v primeru, ko je mogoče nesporno potrditi njeno istovetnost.

3.21 Živali vpisane v posamezni del ali razdelek rodovniške knjige se lahko prevedejo v drug del ali razdelek rodovniške knjige, če naknadno izpolnijo pogoje predpisane z rejskim programom.

3.22 Izpis iz rodovniške knjige se opravi na predpisan način.

- Na zahtevo rejca.
- Če je žival prodana v tujino mora rejec o tem obvestiti PRO, ki opravi izpis živali iz rodovniške knjige.
- Če PRO o živali vpisani v rodovniško knjigo več kot tri leta zapored ne pridobi nikakršnih podatkov, se le ta izpiše iz rodovniške knjige.
- Če žival pogine mora rejec o dnevu in vzroku pogina obvestiti PRO, ki opravi izpis iz rodovniške knjige.

V primerih pod prvo, drugo in tretjo alinejo tega odstavka je ponovni vpis živali v rodovniško knjigo mogoč pod enakimi pogoji kot ob prvem vpisu.

4 Istovetnost konja - Identiteta

4.1 Preden je katerikoli žrebec ali kobila vpisan(a) v rodovniško knjigo kot plemenska žival, je potrebno ugotoviti - potrditi njeno istovetnost.

4.2 PRO preveri podatke o vseh dotedanjih lastnikih na osnovi Izkaza o poreklu, Identifikacijskega dokumenta in dokazil o kupoprodaji.

4.3 PRO preveri barvo, številko transponderja in znamenja živali.

4.4 Pri žrebcih se za preverjanje porekla opravi genetske preiskave, s katerimi se jim določi genski tip. Vzorec krvi za preiskavo odvzame pooblaščen veterinar, preiskava pa se opravi v pooblaščenem laboratoriju. Za plemenske kobile se ta preiskava opravi le ob pojavu suma v verodostojnost predložene dokumentacije.

4.5 V primeru, ko gre za tujo žival, je potrebno predložiti zootehniški dokument o poreklu in identifikacijski dokument, ki ga izda pristojna rejska organizacija države v kateri je bila žival rojena in prvič registrirana.

5 Lastništvo

5.1 Za konje vpisane v rodovniško knjigo ali register žrebet je potrebno pri PRO na predpisanem obrazcu prijaviti vsako spremembo lastništva. Ta pogoj je potrebno izpolniti zaradi tekočega vodenja evidence, ni pa to odločilno za nadaljnje registracijske postopke v zvezi s potomstvom vpisane plemenske živali.

5.2 Za vpis lastništva žrebet se zahtevajo in uporabijo podatki o fizični ali pravni osebi, ki je bila v času žrebitve prijavljena pri PRO kot lastnik kobile, torej podatki o rejcu. Podatki o lastništvu, prijavljeni na PRO in podatki o rejcu v vlogi za registracijo žrebeta morajo biti usklajeni - identični.

5.3. Ob prijavi spremembe lastništva mora novi lastnik predložiti PRO dokazilo o kupoprodaji na izpolnjenem obrazcu za spremembo lastništva s podpisom prodajalca in kupca.

6 Identifikacija žrebet

6.1 Vse živali morajo biti pred vpisom v katerikoli razdelek ali register rodovniške knjige identificirane in vpisane v Centralni register kopitarjev (računalniško vodena centralna baza podatkov, v katero se vpišejo identifikacijski podatki v zvezi z živaljo iz enotnega identifikacijskega dokumenta, za katero je bil izdan identifikacijski dokument osebi, vpisani v tej bazi podatkov), ki ga vodi druga priznana organizacija v konjereji, Veterinarska fakulteta Univerze v Ljubljani v skladu predpisi, ki urejajo identifikacijo in registracijo kopitarjev.

Sistem za identifikacijo vključuje:

- (a) enotni identifikacijski dokument za celotno življenjsko dobo živali,
- (b) vsaditev transponderja, ki zagotavlja nedvoumno povezavo med identifikacijskim dokumentom in kopitarjem,
- (c) vpis v Centralni register kopitarjev.

6.2 Enotni identifikacijski dokument za registrirane konje se izdaja v obliki, ki je predpisana s predpisi, ki urejajo identifikacijo in registracijo kopitarjev, v rdečih platnicah. Na naslovnici je poleg enotne življenjske številke, imena živali in datuma izdaje natisnjen še naslov izdajatelja in logotip priznane rejske organizacije. Izkaz o poreklu (potrdilo o poreklu) je sestavni del ID. Identifikacijski dokument za konje za rejo in rabo se izdaja v zelenih platnicah.

6.3 Številka ID je enotna življenjska številka živali in obenem identifikacijska številka živali, ki ostane trajno nespremenjena. Enotna življenjska številka je petnajstmestna neponovljiva številka: Prva tri mesta zavzema numerična koda Slovenije »705«, druga tri mesta numerična koda priznane rejske organizacije, sedmo in osmo mesto zadnji dve številki letnice rojstva živali, v preostalih 7 mest pa se kot individualna identifikacijska številka vpiše zaporedna številka registracije živali, ki jo določi register kopitarjev:

DRŽAVA			R O			L.R.		INDIVIDUALNA IDENTIFIKACIJSKA ŠTEVILKA						
7	0	5	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0

6.4 Izdajatelj zagotovi, da se kopitar ob prvi identifikaciji aktivno označi z vsaditvijo transponderja. Dovoljena je uporaba transponderjev skladnih s standardom ISO 11784 po tehnologiji HDX ali FDX-B, z ISO oznako 705, ki se lahko odčitavajo s čitalnikom, ki je skladen s standardom ISO 11785 na najmanjši razdalji 12 cm.

6.5 Transponder se vsadi pod aseptičnimi pogoji, parenteralno, z leve strani, v sredini grebena vratu med tilnikom in vihrom v predelu tilne vezi.

Izjemoma se lahko namesto vstavitve transponderja kot nadomestna metoda za označitev uporabi genetska preiskava. Uporabi se v primeru, ko lastnik živali iz splošno priznanih veterinarskih ali

etoloških razlogov ne želi uporabiti označevanja s transponderjem. Stroške nadomestne označitve in, kadar je to potrebno, stroške preverjanja identitete živali, krije lastnik.

6.6 Pred izdajo ID zavede izdajatelj v centralni register kopitarjev podatke o živali in lastniku kot je določeno s predpisi, ki urejajo identifikacijo in registracijo kopitarjev.

6.7 Žrebeta rojena v obdobju od 01. januarja do 30. junija morajo biti označena do 31. decembra v letu rojstva, žrebeta rojena v obdobju od 01. julija do 31. decembra pa morajo biti označena v šestih mesecih od datuma rojstva.

6.8 ID je treba vrniti izdajatelju, če ta to zahteva.

6.9 Ob spremembi lastništva se ID obvezno predloži izdajatelju, ki je pristojen za vpis novega lastnika.

6.10 ID mora biti vrnjen izdajatelju v sedmih dneh od dneva pogina, usmrtitve, kraje ali izgube živali. Izdajatelj hrani ID v arhivu pet let od dneva prejema.

6.11 Ob izgubi ali uničenju ID lahko lastnik živali pridobi dvojniki dokumenta le na osnovi pisne zahteve, ki ji je priložena notarsko overjena izjava o izgubi dokumenta. Dvojniki se izda v skladu s predpisi, ki urejajo identifikacijo in registracijo kopitarjev.

6.12 Kakršen koli vpis podatkov ali popravke lahko opravijo samo pooblaščenice uradne osebe, ki to potrdijo s podpisom in žigom.

6.13 V ID žrebcev in kobil, ki so vpisane v rodovniško knjigo, se ta vpis potrdi z uradnim zaznamkom, ki ga opravi PRO v ustrezni rubriki dokumenta.

6.14 Plemenske kobile se lahko pripustijo šele, ko lastnik kobile predloži lastniku plemenjaka veljaven ID. Lastnik plemenjaka je pred pripustom dolžan preveriti identiteto kobile, za kar jamči s podpisom potrdila o pripustu.

6.15 PRO ne upošteva zahtev za registracijo potomstva plemenskih kobil, dokler lastnik kobile ni na predpisan način vpisan v njen ID.

7 Registracija žrebet

7.1 Redni postopek

7.1.1 V register žrebet se lahko vpiše le žrebeta, katerih matere so vpisane v rodovniško knjigo. Za vpis - registracijo potomstva plemenske kobile v register žrebet, mora rejec izpolniti naslednje pogoje:
- najkasneje v štirih tednih (28 dneh) po žrebitvi predložiti PRO Potrdilo o pripustu – poročilo o žrebitvi.

- V rubriki Potrdilo o pripustu morajo biti vpisani podatki o plemenjaku, (če je bila kobile pripuščen pod dva ali več plemenjakov, se predloži tudi potrdila o teh pripustih), datuma prvega in zadnjega pripusta v pretekli pripustni sezoni, univerzalna življenjska številka kobile in številka seznama pripuščenih kobil.
- V rubriko Poročilo o žrebitvi morajo biti vpisani podatki o spolu, barvi in dnevu rojstva. V primeru, ko gre za dvojčke, je to potrebno v dokumentu posebej označiti.

- Potrdilo o pripustu – poročilo o žrebitvi je potrebno dostaviti tudi v primeru, ko je kobila ostala jalova, ko je resorbirala ali zvrгла plod, ko je bilo žrebe rojeno mrtvo, ko je žrebe poginilo, ali pa, ko je poginila kobila - z označeno ustrezno rubriko tiskovine.
 - Potrdilo o pripustu – poročilo o žrebitvi se dostavi tudi v primeru, ko je bila kobila pripuščena pod plemenjaka druge pasme. V primeru, da rejec poročila ne predloži, se v rodovniški list kobile v rubriko o potomstvu kobile za tekoče leto zavede vpis: brez povratne informacije.
 - Nepopolno izpolnjeno Potrdilo o pripustu – poročilo o žrebitvi RO zavrne in jih pošlje lastniku v popravek.
 - V primeru upravičenega dvoma v resničnost navedenih podatkov, PRO zahteva dokazilo o poreklu na osnovi opravljene preiskave vzorca krvi žrebeta z molekularnimi genetskimi preiskavami in, če je to potrebno tudi očeta in matere. Odvzem vzorcev za preiskave opravi pristojni veterinar, preiskava pa mora biti opravljena v pooblaščenem laboratoriju.
 - V primeru, da je bila kobila v pretekli pripustni sezoni pripuščena pod dva ali več plemenjakov, je preiskava vzorca krvi žrebeta z molekularnimi genetskimi preiskavami obvezna.
 - Vsa poročila o rezultatih preiskav za preverjanje porekla pooblaščen laboratorij dostavi PRO, ki dokumente arhivira. Dokumenti niso dostopni javnosti. Le v izjemnem primeru - izvoz konja, jih na zahtevo pristojne rejske organizacije države uvoznice, PRO lahko posreduje le tej.
- Pripeljati žrebe na razpisan identifikacijski in registracijski pregled na katerem pristojna komisija opravi identifikacijo in registracijo žrebeta.

7.1.2 Žrebeta, katerih oče ni priznan se vpiše v register žrebet za rejo in rabo.

7.2 Naknadna registracija

7.2.1 Žrebeta, ki so bila identificirana v predpisanih rokih pa niso bila privedena na registracijski pregled, se registrirajo v drugem letu starosti, rejec pa mora poravnati pristojbino za naknadno registracijo v višini določeni v ceniku storitev PRO.

7.2.2 Žrebeta, ki niso bila identificirana v predpisanih rokih, se lahko naknadno registrirajo le s preverjanjem porekla na osnovi preiskave krvi z molekularnimi genetskimi preiskavami, rejec pa mora predložiti izjavo - poročilo vsaj dveh neodvisnih strank (veterinar, s strani RSS pooblaščen oseba) in poravnati stroške preiskav in pristojbino za naknadno registracijo v višini določeni v ceniku storitev PRO.

7.2.3 Živali, ki so v trenutku, ko je bila vložena zahteva za naknadno registracijo stare štiri leta ali več, ni mogoče registrirati.

7.2.4 Ne glede na popoln zahtevk za registracijo žrebeta in rezultate preiskave za preverjanje porekla, ki potrdijo navedene podatke o poreklu, se registracija žrebeta lahko zavrne, če barva žrebeta ni v skladu z barvo staršev ali, če navedena doba brejosti signifikantno odstopa od splošno uveljavljenih mejnih rokov.

7.3 Vpis v Register žrebet

7.3.1 V Register žrebet se za vsako vpisano žival zavede najmanj naslednje podatke:

- ime in naslov rejca,
- ime in naslov lastnika,
- datum zadnjega pripusta matere,
- rojstni datum, spol, barva in znamenja,
- ime,
- enotna življenjska številka,
- številka transponderja,
- dodatne identifikacijske oznake (žig, tetovirna številka),
- starši z navedbo barve in življenjske številke,
- vsaj tri nadaljnje generacije prednikov,
- datum vpisa v register,
- datum izdaje ID,
- ocena lastnosti zunanosti,
- način preverjanja porekla,
- datum in razlog izpisa iz registra žrebet,
- datum prodaje,
- ime in naslov kupca – novega lastnika.

7.3.2 Po vpisu v register žrebet slovenske toplokrvne pasme, se za živali izda:

- Identifikacijski dokument za registrirane konje (predhodno izdani Identifikacijski dokument se dopolni s podatki iz registra žrebet) in
- Zootehniški dokument o registraciji žrebeta.

7.3.3 Žrebeta, ki ne izpolnjujejo predpisanih pogojev – nezadostna ocena lastnosti zunanosti, neprimerno poreklo očeta, večje konstitucijske napake, se vpišejo v register žrebet za rejo in rabo.

8 Izbira imena

8.1 Žrebeta dobijo ime ob vpisu v register žrebet:

- žrebčki dobijo ime, ki se začneja z isto črko kot ime očeta,
- žrebičke dobijo ime, ki se začneja z isto črko kot ime matere.

8.2 Rejec lahko ob registraciji žrebeta ali vpisu v rodovniško knjigo navede tri predloge za ime, pod katerim naj bi bila žival vpisana, pri čemer mora upoštevati določila teh pravil o izbiri imena. Pravico do dokončno izbire imena ima PRO.

8.3 Potrditi ni mogoče imen:

- enakih imenom konj, vpisanih v rodovniško knjigo, ki niso vsaj 15 let starejši od konj, ki naj bi bili vpisani pod tem imenom,
- ne glede na določilo iz prejšnje alineje imen, enakih imenom še živih konj,
- ki jih tvori več kot 18 mest vključno z znaki in presledki,
- javnih osebnosti brez izrecnega dovoljenja teh osebnosti ali njihovih družin,
- katerih pomen, izgovorjava ali črkovanje se lahko dojame kot vulgarno ali žaljivo,
- ki se ne pričnejo s črkovnim znakom.

8.4 Sprememba imena, pod katerim je žival vpisana v rodovniško knjigo je mogoča le na posebno pisno zahtevo lastnika. Lastnik živali je za spremembo imena in izdajo novega ID in ostale zootehniške dokumentacije dolžan poravnati pristojbino v višini določeni v ceniku storitev PRO.

9 Dodatno označevanje konj

9.1 Konj slovenske toplokrvne pasme se dodatno ne označuje.

10 Evidenca pripustov

10.1 PRO izstavi za vsakega priznanega plemenjaka lastniku oziroma imetniku le tega tiskovine:

- Seznam pripuščenih kobil,
- Potrdilo o pripustu – poročilo o žrebitvi.

10.2 Imetnik plemenjaka je dolžan voditi evidence in izdati pripustno dokumentacijo rejcem, ter poročila o pripustu v skladu z določili predpisa, ki ureja pogoje za odobritev organizacij in priznanje drugih organizacij v konjereji. V seznam pripuščenih kobil mora vpisati vse pripuste vseh kobil z vsemi zahtevanimi podatki. Če je kobila v isti pripustni sezoni pripuščena pod dva ali več plemenjakov, mora biti to navedeno v rubriki "opombe", kobila mora biti vpisana v seznamu pripuščenih kobil vseh plemenjakov pod katere je bila pripuščena, izdana morajo biti vsa pripadajoča potrdila o pripustu.

10.3 Po končanem pripustu je imetnik plemenjaka dolžan lastniku kobile vročiti pravilno izpolnjeno potrdilo o pripustu.

10.4 Po končani pripustni sezoni mora imetnik plemenjaka PRO najkasneje do 31.12. v tekočem letu dostaviti pravilno izpolnjen seznam pripuščenih kobil in preostala - neizdana potrdila o pripustu.

10.5 V primeru, da imetnik plemenjaka ne izpolnjuje teh navodil pravilnika, njegov žrebec (žrebci) ne more(jo) biti več priznan(i) kot plemenjak(i).

10.6 Določila, ki se nanašajo na pripust se smiselno uporabljajo tudi pri osemenjevanju, prenosu jajčnih celic in zarodkov.

11 Preverjanje porekel

11.1 Poreklo živali, ki naj bi bile vpisane v register žrebet in knjigo plemenskih kobil se opravi na osnovi preverjanja rodovniške dokumentacije.

11.2 Preverjanje porekla na osnovi preiskave krvi z genetskimi preiskavami, s katerimi se jim določi genski tip, je obvezno za žrebce, kandidate za vpis v knjigo plemenskih žrebcev.

11.3 Preiskave za preverjanje porekla lahko opravlja le pooblaščen laboratorij, ki poročila o opravljenih preiskavah in rezultate le teh dostavi PRO.

11.4 Rezultati, ki jih opravi nepooblaščen laboratorij, se priznajo le v primeru:

- ko gre za tujega žrebca ali kobilo, ki je poginil(a), preden je bilo v normalnih okoliščinah mogoče tej živali odvzeti vzorce krvi za preiskave,
- ko gre za plemenjaka, če je bila v rodovniško knjigo vpisana plemenska kobila pripuščena v tujini.

12 Register tujih konj

12.1 V register tujih konj se vpiše tuje živali (živali katerih prvo registracijo je opravila druga (tuja) priznana rejska organizacija) različnih kategorij – žrebeta (mladi konji), kobile in žrebci pod enakimi pogoji, kot veljajo za vpis v rodovniško knjigo oz. register žrebet. V register tujih konj se vpiše tudi podatke o živalih, ki so dajalci semena, jajčnih celic in zarodkov in so vpisani v drugo (tujo) rodovniško knjigo.

12.2 Ob prijavi za vpis tujega konja v rodovniško knjigo za slovenske toplokrvne konje morajo lastniki živali predložiti:

- ID, ki ga je izdala rejska organizacija, ki je opravila prvo registracijo tuje živali,
- zootehniško spričevalo o poreklu živali, ki potrjuje vpis v rodovniško knjigo, ki jo vodi rejska organizacija, ki je prva registrirala žival oziroma zootehniško spričevalo za seme, jajčne celice ali zarodke.

12.3 Zootehniško spričevalo za tuje registrirane kopitarje mora vsebovati naslednje podatke:

- enotno življenjsko številko,
- številko transponderja,
- rodovniško številko,
- pasmo,
- ime,
- datum rojstva,
- spol,
- poreklo vsaj štirih generacij prednikov,
- rezultati ocenjevanj lastnosti zunanosti ter merjenj in ocenjevanj drugih lastnosti določenih s selekcijskim programom,
- ime in naslov rejca,
- ime in naslov prodajalca,
- ime in naslov lastnika,

12.4 Zootehniško spričevalo za seme, jajčne celice in zarodke živali vpisanih v drugo (tujo) rodovniško knjigo mora poleg podatkov iz prejšnjega odstavka vsebovati še:

- podatke, ki omogočajo identifikacijo semena, jajčnih celic ali zarodkov,
- podatke o odvzemu plemenskega materiala,
- število doz semena oz. število jajčnih celic ali zarodkov,
- datum odvzema,
- za zarodke podatke, ki omogočajo identifikacijo zarodkov, podatke o osemenitvi ali oploditvi,
- naslov, ime in registrska številka organizacije, kjer je bil plemenski material odvzet,
- ime in naslov prejemnika.

12.5 Zootehniška spričevala tujih konj, semena, jajčnih celic ali zarodkov se arhivirajo. PRO izda zootehniško spričevalo, ki potrjuje vpis tuje živali, semena, jajčnih celic ali zarodkov v rodovniško knjigo.

13 Register izpisanih konj

13.1 Register izpisanih konj se vodi v dveh delih:

- Register izločenih konj

- Register prodanih konj

13.2 V register izločenih konj se vpiše vse izločene ali poginule živali. O vsaki živali se v register zavede naslednje podatke:

- enotno življenjsko številko,
- številko transponderja,
- rodovniško številko,
- pasmo,
- ime,
- datum rojstva,
- spol,
- poreklo – oče in mati,
- ime in naslov rejca,
- ime in naslov zadnjega lastnika,
- vzrok izločitve.

13.3 V register izpisanih konj se vpiše vse prodane živali, ki jih novi lastnik namerava vpisati v drugo (tujo) rodovniško knjigo. V register prodanih konj se o vsaki živali zavede enake podatke kot v register izločenih konj

13.4 Za prodane živali izda PRO zootehniško spričevalo o poreklu, ki potrjuje tudi izpis iz rodovniške knjige. Zootehniško spričevalo za izpisane prodane konje mora vsebovati naslednje podatke:

- enotno življenjsko številko,
- številko transponderja,
- rodovniško številko,
- pasmo,
- ime,
- datum rojstva,
- spol,
- poreklo vsaj štirih generacij prednikov,
- rezultati ocenjevanj lastnosti zunanosti ter merjenj in ocenjevanj drugih lastnosti določenih s selekcijskim - programom,
- ime in naslov rejca,
- ime in naslov lastnika,
- ime in naslov kupca.

13.5 Zootehniško spričevalo se izda tudi za seme, jajčne celice in zarodke živali vpisanih v to rodovniško knjigo, ki jih bo v ustrezen seznam rodovniške knjige vpisala druga (tuja) rejska organizacija. Poleg podatkov iz prejšnjega odstavka morajo biti v njem navedeni še:

- podatki, ki omogočajo identifikacijo semena, jajčnih celic ali zarodkov,
- podatki o odvzemu plemenskega materiala,
- število doz semena oz. število jajčnih celic ali zarodkov,
- datum odvzema,
- za zarodke podatki, ki omogočajo identifikacijo zarodkov, podatke o osemenitvi ali oploditvi,
- naslov, ime in registrska številka organizacije, kjer je bil plemenski material odvzet,
- ime in naslov prejemnika.

14 Register rejcev

14.1 PRO vodi register rejcev, v katerega so vpisani vsi rejci vpisanih - registriranih živali. Kot rejec je vpisana fizična ali pravna oseba, ki je bila lastnik kobile v času rojstva žrebeta.

14.2 V register rejcev se vpiše naslednje podatke:

- datum vpisa v register,
- ime in naslov rejca,
- (KMG) MID rejca,
- življenjska številka živali.

15 Register lastnikov

15.1 PRO vodi register lastnikov, v katerega je vpisana vsaka fizična ali pravna oseba, ki je lastnik živali, vpisane – registrirane v rodovniško knjigo.

15.2 V register lastnikov se vpiše naslednje podatke:

- datum vpisa v register,
- ime in naslov lastnika,
- (KMG) MID rejca,
- življenjska številka živali,
- datum spremembe lastništva v primeru, ko lastnik ni rejec.

16 Hlevska knjiga

16.1 Vsak rejec ali imetnik živali vodi za konje Hlevsko knjigo, v katero so zavedeni vsi konji na njegovem gospodarstvu. Vanjo vpisuje podatke o živalih.

16.2 V hlevsko knjigo so zavedeni najmanj naslednji podatki o konjih :

- datum vpisa v hlevsko knjigo,
- rodovniška knjiga,
- enotna življenjska številka,
- številka transponderja,
- rodovniška številka,
- ime,
- barva,
- rojstni datum,
- oče,
- mati,
- podatki o zootehniških opravilih z datumom (vsaj podatki o pripustu, žrebitvah, kastraciji, korekciji kopit, paši...),
- podatki o preventivnih ukrepih z datumom ter žigom in podpisom veterinarja (odvzemi vzorcev za diagnostične preiskave, cepljenja, dehelmintizacija, dezinfekcija, dezinsekcija in deratizacija objektov...),
- podatki o zdravljenjih z datumom ter žigom in podpisom veterinarja,
- podatki o gibanju živali izven gospodarstva – razlog, datum odhoda, datum vrnitve,
- datum in razlog izpisa iz hlevske knjige.

16.3 Pooblaščen oseb PRO ima zaradi zagotavljanja sprotnega zanesljivega vodenja rodovniške dokumentacije kadarkoli pravico do vpogleda v hlevsko knjigo.

17 Pristojbine

17.1 Rejci za posamezna zootehniška opravila v pristojnosti PRO, za katera ni drugih virov financiranja, plačajo pristojbino. Višina pristojbin je določena s cenikom storitev PRO letnega programa za izvedbo skupnega temeljnega rejskega programa na področju konjereje, ki ga na predlog PRO potrdi minister pristojen za živinorejo.

Priloge:

- 1- Pravilnik za ocenjevanje lastnosti zunanosti konj slovenske toplokrvne pasme in merila za razvrščanje živali v kakovostne razrede**
- 2. Pravilnik o preizkusu delovne sposobnosti toplokrvnih kobil in merila za razvrščanje živali v kakovostne razrede**
- 3. Izvodi tiskovin zootehniške dokumentacije**

Priloga 1

OČENJEVANJE LASTNOSTI ZUNANJOSTI IN MERILA ZA RAZVRŠČANJE ŽIVALI V KAKOVOSTNE RAZREDE

1 Ocenjevalni model zagotavlja oceno in vrednotenje lastnosti, ki jih opredeljuje rejski cilj za slovensko toplokrvno pasmo, s poudarkom na oceni pasemskega tipa in pasemskih značilnosti. Žrebeta se oceni v letu rojstva. Odrasle živali se oceni pred prevedbo med plemenske živali. Ta ocena je za kobile dokončna. Žrebci, ki so ob pregledu za priznanje in vpis v rodovniško knjigo mlajši od petih let se ocenijo še enkrat po dopolnjenem petem letu starosti - prva ocena je predhodna, dokončna pa je druga ocena.

2 Pri žrebetih se ocenjuje:

- Pasemski tip in telesni ustroj
- Noge - pravilnost ustroja in stoje
- Pravilnost, izdatnost in elastičnost hodov ter zamah
- Splošni vtis in razvitost

3 Pri odraslih konjih se ocenjuje:

- Pasemski tip in spolni dimorfizem
- Glava
- Vrat
- Prednji del trupa
- Srednji del trupa
- Zadnji del trupa
- Prednje noge
- Zadnje noge
- Pravilnost hodov
- Izdatnost in lahkotnost v gibanju

4 Posamezne lastnosti se ocenjuje z ocenami od 1 do 10 (vmesne ocene niso dovoljene)

10	Odlično	4	Pomanjkljivo
9	Zelo dobro	3	Razmeroma slabo
8	Prav dobro	2	Slabo
7	Dobro	1	Zelo slabo
6	Zadovoljivo	0	Neocenjeno
5	Zadostno		

5 Vse ocene je potrebno utemeljiti z opisom in komentarjem na ocenjevalnem zapisniku. Rezultat ocenjevanja se izrazi s skupno oceno. Skupna ocena je vsota posameznih ocen.

6 Ocenjevanje opravlja ocenjevalna komisija, ki jo določi strokovni svet PRO.

7 Na osnovi skupne ocene se živali razvrsti v razrede:

Odrasli konji		Žrebeta	
Število točk	Razred	Število točk	Razred
90 in več	1.a	33 in več	I
80-89	1.b	29-32	II
75-79	2.a	25-28	III

70-74	2.b	24 in manj	IV
65-69	3.a		
64 in manj	3.b		

Oznaka plus (+) ali minus (-) se znotraj posameznih razredov pripiše pri mejnih vrednosti skupne ocene (n. pr. 75 točk = 2.a-, 79 točk je 2a+).

8 Navodilo za ocenjevanje konj slovenske toplokrvne pasme

8.1 Namen ocenjevanja

Namen ocenjevanja ni iskanje in poudarjanje napak, temveč izbor in razvrščanje konj z najboljšimi lastnostmi zunanosti - telesnim ustrojem, karakterjem in temperamentom, konstitucijo in posredno zmogljivostmi - delovno sposobnostjo v razrede v skladu z rejskim programom.

8.2 Način ocenjevanja

Ocenjevanje lastnosti zunanosti kot orodje za izvajanje selekcijskega programa – razvrščanje živali v kakovostne razrede je dovolj zanesljivo in učinkovito le, če ocenjujemo živali v standardih pogojih – v enaki starosti, v čim bolj izenačenih pogojih, po možnosti večje število živali naenkrat. Priporočljivo je usklajevanje in sporazumno ocenjevanje še zlasti, kadar je število ocenjevanih konj majhno.

8.3 Kriteriji za ocenjevanje lastnosti po ocenjevalnem modelu:

8.3.1 Pasemski tip

Ocenjuje se skladnost z značilnostmi pasme - rejskim ciljem. Vključuje oceno karakterja in temperamenta živali, telesna razmerja in uravnoteženost telesnega ustroja ter konstitucijo in kondicijo.

Zaželene so živali v izrazitem pasemskem tipu z dobro izraženim spolnim dimorfizmom, dobrohotnega karakterja, umirjenega temperamenta, skladnega telesnega ustroja v plemenski kondiciji.

Nezaželene so živali brez pasemskega tipa, z neizraženim spolnim dimorfizmom, neskladnega telesnega ustroja, zlobnega karakterja, nervoznega temperamenta, v pitovni ali gladovni kondiciji.

8.3.2 Glava

Ocenjuje se velikost, ustroj – oblika in proporci ter pasemske in spolne značilnosti.

Zaželena je plemenita suha markantna glava ravnega profila, lepo oblikovanih, dobro nasajenih ušes, širokega ravnega čela, z velikimi živahnimi temnimi očmi brez izrazite beločnice, velikih nozdrvi z zadostno razmaknjenimi spodnjimi čeljustnicami.

Nezaželena je izrazito groba ali prevelika glava brez pasemskih značilnosti, z znaki konstitucijskih napak.

8.3.3 Vrat

Ocenjuje se dolžina, nasajenost in povezanost vratu z glavo oz. prsmi, formiranost in omišičenost vratu.

Zaželen je dobro nasajen, dolg, dobro formiran in omišičen, usločen vrat z dobro, dovolj globoko in v zatilju dovolj pregibno povezavo z glavo.

Nezaželen je izrazito kratek močan vrat, zelo tanek vrat, zelo visoko ali nizko nasajen vrat, jelenji vrat, vrat plitek v grlu.

8.3.4 Prednji del trupa

Ocenjuje se širina, globina in ustroj prsi, dolžina in višina vihra ter položaj ter dolžina plečnice in omišičenost – povezanost oplečja.

Zaželene so globoke in široke prsi, dobro izražen in formiran dolg viher, položno, dolgo, dobro omišičeno oplečje.

Nezaželene so plitke, ozke prsi, vdrta prsnica, nizek ali zelo kratek viher, kratko strmo pleče, slaba omišičenost in povezanost oplečja s prsnim košem.

8.3.5 Srednji del trupa

Ocenjuje se poprsje in trebuh - obokanost reber, globina in širina srednjega dela, linija, dolžina, širina in omišičenost hrbta, linija, dolžina, širina in omišičenost ledij ter prehod v križ.

Zaželen je širok in globok, dobro omišičen srednji del trupa z dobro obokanimi rebri, srednje dolg, dobro formiran prožen hrbet, srednje dolga a široka ledja z dobrim prehodom v križ.

Nezaželen je plitek, ozek, slabo omišičen zelo kratek ali predolg srednji del trupa, pobita rebra, za vihrom vdrta, mehak in/ali uleknjen ali krapji hrbet, dolga ozka ledja, slab prehod v križ.

8.3.6 Zadnji del trupa

Ocenjuje se širina, dolžina, položaj in oblika križa, dolžina in položaj križnice, nasajenost repa ter dolžina in omišičenost stegna.

Zaželen je dovolj dolg, širok, raven do zmerno pobit, dobro omišičen križ, dolga križnica, pravilno nasajen rep, dolga, dobro omišičena stegna.

Nezaželen je horizontalen ali zelo pobit križ, ozek, zelo kratek, strehast križ, kratka križnica, izrazito globoko / visoko nasajen rep, slabo omišičena stegna.

8.3.7 Okončine

Ocenjuje se gradnja, pravilnost stoje ter kvaliteta kopit prednjih in zadnjih okončin.

Zaželene so čvrste, dobro omišičene okončine, z dobro formiranimi globokimi sklepi, korektnih stoj in dovolj velikih pravilno oblikovanih, zdravih kopit. Podlahti in goleni so dolge, piščalnice kratke, biclji dobro formirani.

Nezaželeni so slabotni sklepi, močno izražene nepravilnosti v stojah, dolgi, mehki, nepravilno formirani biclji, premajhna plitka kopita nepravilnih oblik.

8.3.8 Gibanje

Gibanje se ocenjuje v hodu in kasu. Ocenjuje se:

- pravilnost gibanja

Zaželeno je enakomerno, v koraku pravilno štiritaktno, v kasu čisto dvotaktno, v galopu čisto tritaktno gibanje brez odstopanj iz smeri v lebdeči fazi koraka in stabilnih okončin v fazi obremenitve.

Nezaželena je neenakomerna spotikajoča se korak in kas, kljusanje, večja odstopanja iz smeri v lebdeči fazi koraka in stabilnih okončin v fazi obremenitve, še zlasti v karpusih razmaknjena hoja, klepanje, kresanje struganje, klecava hoja, zvrčanje skočnih sklepov v fazi obremenitve.

- izdatnost in prožnost gibanja

Zaželeno je energično, izdatno in prožno gibanje v dobrem ravnotežju in zamahu, z jasno izraženo fazo lebdenja v kasu, in galopu, aktivnim zadnjim delom in prožnim hrbtom. Posebej pomembna je dobra tehnika skoka;

Nezaželeno je neizdatno, nizko in togo gibanje.

Priloga 2

PRAVILNIK O PREIZKUSU DELOVNE SPOSOBNOSTI TOPLOKRVNIH KOBIL IN MERILA ZA RAZVRŠČANJE ŽIVALI V KAKOVOSTNE RAZREDE

1 Preizkus delovne sposobnosti kobil se izvaja kot:

Preizkus delovne sposobnosti v pogojih reje
ali
Izpit delovne sposobnosti v pogojih reje

2 V preizkus delovne sposobnosti in izpit delovne sposobnosti se lahko prijavi žrebice v tretjem letu starosti in starejše kobile.

3 Preizkus delovne sposobnosti

3.1 Pogodbenega soizvajalca preizkusa delovne sposobnosti v pogojih reje določi strokovni svet PRO.

3.2 Preizkus delovne sposobnosti traja 21 dni.

3.3 Predizpit

3.3.1 Predizpit se opravi 14. dan preizkusa. V predizpitu se ocenjuje karakter, temperament, delavoljnost in zmožnost, voljnost pod sedlom, osnovne hode - korak, kas, galop kobil in skakalno sposobnost v prostem skakanju.

3.3.2 Lastnosti ocenjuje vodja treninga po posvetu z jahačem posamezne kobile.

3.3.3 Ocene iz predizpita so tajne do zaključka testa – objave končnih rezultatov.

3.4 Zaključni izpit

3.4.1 Zaključni izpit se izvede zadnji dan preizkusa na jahališču, velikem najmanj 20 x 40 m. V zaključnem izpitu se ocenjuje voljnost in sposobnost pod sedlom, osnovne hode - korak, kas, galop kobil pod sedlom in skakalno sposobnost v prostem skakanju.

3.4.2 Ocenjevanje lastnosti

- osnovne hode -korak, kas, galop - pod sedlom oceni komisija najmanj dveh članov, ki jo imenuje strokovni svet PRO,
- voljnost pod sedlom oceni še tuji jahač, ki ga imenuje strokovni svet PRO,
- skakalno sposobnost in tehniko ocenjuje komisija.

3.4.3 Komisija in testni jahač ne smeta biti seznanjena z ocenami iz predizpita, s podatki o lastnikih konja in podatki o kobilah v preizkusu.

3.4.4 Ocenjevanje je tajno. Ocene se objavijo po končanem preizkusu delovne sposobnosti, ob razglasitvi rezultatov preizkusa.

4 Izpit delovne sposobnosti

4.1 V izpit prijavijo rejci kobile, ki so jih pripravljali sami.

4.2 Izpit se opravi na jahališču velikem najmanj 20 x 40 m.

4.3 Lastnosti ocenjuje komisija najmanj treh članov ter tuji jahač, ki jih imenuje strokovni svet PRO.

4.4 V izpitu delovne sposobnosti se ocenjuje voljnost pod sedlom, osnovne hode - korak, kas, galop - pod sedlom in skakalno sposobnost in tehniko v prostem skakanju.

4.5 Osnovne hode -korak, kas, galop oceni komisija, voljnost pod sedlom tuji jahač, skakanje – tehniko skoka in moč odrida v prostem skakanju ocenjuje komisija.

4.6 Ocenjevanje je tajno. Ocene se objavijo po končanem preizkusu delovne sposobnosti, ob razglasitvi rezultatov preizkusa.

5 Posamezne lastnosti se ocenjuje z ocenami od 1 do 10 (vmesne ocene niso dovoljene) v skladu s splošno uveljavljenimi pravili konjenišтва.

10	Odlično	4	Pomanjkljivo
9	zelo dobro	3	razmeroma slabo
8	prav dobro	2	Slabo
7	Dobro	1	zelo slabo
6	Zadovoljivo	0	Neocenjeno
5	Zadostno		

6. Za vsako posamezno oceno je z ozirom na pomembnost ocenjevane lastnosti določen relativni korekcijski faktor(k.f.) v odstotkih in delež ocene glede na ocenjevalca, če je lastnost večkrat ocenjevana, s pomočjo katerega se izračuna končna ocena. Korekcijski faktor določi rejska komisija:

7.1 Preizkus delovne sposobnosti:

7.1.1 Predizpit:

Lastnost	Trener	Razpon k.f.
Karakter		2,5 - 3,5
Temperament		2,5 - 3,5
Delavoljnost in zmožnost		4,5 – 8
Voljnost in sposobnost		
Pod sedlom		10 – 20
Hodi		
Korak		3,5 – 7
Kas		3,5 – 7
Galop		3,5 – 7
Skakalna sposobnost in tehnika		10 – 20

7.1.2 Končni izpit

Lastnost	Tuji Jahač	Razpon k.f.	Komisija Razpon k.f.
Voljnost in sposobnost			
Pod sedlom		10 – 25	
Hodi			
Korak			5 – 7
Kas			5 – 7
Galop			5 – 7
Tehnika skoka			5 – 10
Moč odriva			5 – 10

7.1.3 Izpit delovne sposobnosti:

Lastnost	Tuji jahač	Razpon k.f.	Komisija Razpon k.f.
Voljnost in sposobnost			
Pod sedlom		20 – 50	
Hodi			
Korak			5 – 15
Kas			5 – 15
Galop			5 – 15
Tehnika skoka			10 – 20
Moč odriva			10 – 20

8 Ocenjevalci ocenjujejo lastnost posamič in rezultate oddajo v pisni obliki PRO.

9 Končna ocena se izračuna na dve decimalni mesti natančno.

10 Na osnovi ocene rezultatov preizkusa in izpita delovne sposobnosti se živali razvrsti v razrede:

Ocena	Razred
8,5 in več	I
7,5-8,49	II
6,5-7,49	III
manj kot 6,5	IV

11 PRO mora dostaviti rezultate za posamezne ocenjevane lastnosti in skupno oceno vsake živali z njeno uvrstitvijo in povprečno oceno celotne skupine živali v preizkusu lastniku. Rezultati v obliki skupne končne ocene vsake živali in razvrstitev kobil v preizkusu so javni.

12 Kobile, ki ob pričetku preizkusa na testni postaji kažejo pomanjkljivosti v pripravljenosti in kondiciji, se lahko na osnovi presoje vodje testa in vodje PRO izključi iz preizkusa. Žival se lahko izključi iz preizkusa delovne sposobnosti tudi v primeru poškodbe ali bolezni, če so bile v času trajanja preizkusa v veterinarski oskrbi tri ali več dni zapored ali pa bi nadaljevanje treninga lahko trajno vplivalo na njihovo lastno delovno sposobnost in splošno zdravstveno stanje, oziroma bi bilo s tem ogroženo zdravstveno stanje ostalih živali v preizkusu.

Enaka določila veljajo za zavrnitev živali za izpit delovne sposobnosti.

13 Živali, ki so bile iz preizkusa izključene iz razlogov navedenih pod 8. točko in živali, ki testa niso opravile s pozitivnim rezultatom, lahko lastniki v naslednjem letu ponovno prijavijo v preizkus.

14 Navodilo za ocenjevanje delovne sposobnosti toplokrvnih kobil

14.1 Karakter

Presoja se glede na obnašanje in reakcije živali v fazi priprave izpit - v hlevu in treningu in na izpitu samem.

Zaželen je dobrohoten, zaupljiv karakter. Konj mora biti pri negi, oskrbi in pri delu - treningu sproščen, zaupljiv, poslušen, vodljiv in prizadeven.

Nezaželen je nezaupljiv ali celo zloben karakter, različne motnje v obnašanju – hlapanje, tkanje, še posebej pa agresivno obnašanje živali.

14.2 Temperament

Presoja se prav tako kot karakter glede na obnašanje in reakcije živali v fazi priprave izpit - v hlevu in treningu in na izpitu samem.

Zaželen je živahen, čuječ temperament.

Nezaželen je izrazito flegmatičen, še posebej pa izrazito nervozen, temperament ali nagnjenost k paniki.

14.3 Delavoljnost in zmožnost

Presoja se volja do dela – treninga in psihične ter posredno tudi fiziološke lastnosti živali.

Zaželena je dobra komunikativnost, dojemljivost in učljivost pa tudi vzdržljivost živali.

Nezaželena je nezainteresiranost in nepripravljenost na sodelovanje, trma ali celo upornost.

14.4 Voljnost pod sedlom

Presoja se sproščenost, spretnost, fizična uravnoteženost in skladnost gibanja, odziv na dejstva jezdeca ali voznika.

Zaželeno je sproščeno, živahno gibanje živali v dobrem taktu v vseh hodih, voljno sprejemanje opreme, jahača ter dobro odzivanje na dejstva.

Nezaželeno je pomanjkanje volje in sposobnosti in neodzivanje na dejstva oziroma neobvladljivost.

14.5 Hodi

Ocenjuje se korektnost in izdatnost v hodu kasu in galopu po enakih kriterijih kot pri ocenjevanju lastnosti zunanosti.

Korak mora biti korekten, izdaten, energičen in prožen, pravilen – štiritahten.

Kas mora biti korekten, izdaten, nekoliko kadenciran, energičen in prožen, pravilen – dvotakten.

Posebej pomembna je aktivnost in prožnost zadnjega dela – nog, križa in ledij, ter hrbta.

Galop mora biti izdaten, energičen in prožen, pravilen – tri-takten, z jasno fazo lebdenja.

Nezaželeno je nekorektno, neizdatno, nizko in togo gibanje, spotikanje in neenakomernost ali odstopanja od takta (kljusanje v hodu in kasu, štiritahtni galop).